

Gefechtsszenen finas.

Senatorka Iga eerehdni, kas bija issuhitti us
rewisijahm Widsemes seeme ka daka, nu pahebrau-
kuschi atkal atpakaat us Rigu.

Widsemes wizegubernators us kabdu laiku da-
bujis atwatinajumu un treschdeenas wakarā jaw
atsahjis Rigu, aissbraukdams us Peterburgu.

Rigas pilsfehtas bahriņu nama tā nofauktais bahriņu tehws Eduards Komprechts fawā 76. dīšvibas gada fcho treshdeenu pēh ilgas flimibas nomira.

— Kā „Rig. Tag.“ dabujuse dsīrdei, tad Theodors Zimmermann un Nikolajs v. Röpnac kl. tiluschi eeweheleti par rahtskungeem.

— Par leelahs gildes dokmanu eezelts Kahr-
lis Seezen lgs.

— Maſkawas Ahr-Nigā Keeperu-eelā Nr. 40
J. Wichter lgs eetaiſſchot ledus nogulditawu,
fur wiſu zauru wasaru warehs ledus dabut.
Kad apdomajam, ka fifta laikā nau weegli if
reisē ledu dabut, ihpaſchi preeſch flimneekem
daschās flimibās, tad jaſreezajahs, ka ſchahda
ledus magaſine tils eetaiſita.

Rīgas pilsehtas domē, 17. septembrī, skaitbija 54 domneeki. Pilsehtasgalwa vispirms ziņoja par domneeka R. G. Kirssteina aisefchanu zaur nahvi; sapulze godaja wina peemiku zaur pazelschanos no fehdekleemi. — Us deenas kahrtibas stahveja schabdi jautajeeni:

1) Restorācijas ihpaschneeka J. Neklīna fuhdsiba par trakteera nodoschanas pagrejumu preefch 1881. gada. Neklīns bija pehrnā gada laikā no kaufmana Grause eemantojis trakteeri, Ahr-Rigas Kalku celā, lībds ar wišiem, šīm trakteerim veederīgēm andeles papihreem. Andeles pahrwalde dabijuše to fināt, prasīja no Neklīna, ka jauna trakteera ihpaschneeka, lai fāmalfajot fawu ta gada trakteeru nodoschanu, 250 rbl. leelumā. Neklīns, aizstāhdidams us to, ka ūha trakteera nodoschana jaw nomaljata jaut kaufmani Grause un ka trakteeru nodoschana, kas il gadus jaut ihpascheem deputateem teek iisdalīta vēžz winu cenefuma, ir ne personas, bet weetas nodoschana. — bija greešees ar pahrsuhdsibū pēc pilsehtas waldes, ar luhgumu, lai atswabinajot no nodoschanas māksfāschanas, kas preefch wina trakteera jaw reisi īamalfata. Bet ir pilsehtas dome wina luhguma bija atrādījusi. — Pilsehtas domē Neklīna leetā atrāda karstu aissstāhwetaju domneekā Lieventhalā, kas $\frac{3}{4}$ stundas garā runā jo smalki aprahdija, ka vēžz atzīses likumeeem trakteeru nodoschana ir baudīschanas weetas nodoschana, bet ne weetas ihpaschneeka personas nodoschana, — bet nelo neslēdzejā; vēžz domneeku M. v. Tunzelmana un E. Grādes isskaidrojumeem, ka minētos likumēs ne-efot pilnas skaidribas un ka ari pagāhjuščā sehdeschana jaw. Skamintins a suhdsiba tīlīce tapat iſtpreesta un atrādīta, tika tagad ari Neklīna suhdsiba ar 31 pret 23 balīm atrādīta.

2) Šķires laika pagarināšana preeķīgā pil-
fehtas waldes lokala, Ielā 28. februārī celā. Lihds
šim tika maksats 4500 rbi.; turpmāk teiktot
prāfīts 6000 rbi. Uz waldes preeķīglīkumu
dome atvēhl mineto lokalu ari turpmāk ieret
par pēvražito sumu, uz 4 gadi.

3) Beelikas nodoschana no andeles ūhmehm, amatneesibas ūhmehm un biletahm 1883. gadā. Nospreeda naturet tam pafchā mehra, kā ūchini 1882. gadā un proti;

no 2. gildes biletēs	10	proj.	—	2 rbl.
" sīhlandeles sīhmes	10	"	—	2 "
" biletēs	10	"	—	1 "
" 1. klaſes komisiju sīhmes	10	"	—	2 "
" dsebreenu patenteem	20	"	—	

4) Nodoschana no trakteeru eetaifehm, ee-
brausfchanas weetahm, pahrtikas bodehm un
laika bufetehm. Nospreeda, valist pee lihosch-
nigà mehra, proti preefsch trakteeru eetaifehm
paleek par widus-mehru 300 rbl. un tahm zi-
tahm weetahm — 25 rbl. (Pehdejös diwi ga-
dös dshreenu pahrdotawu flaits no 621 no-
kritis us 524.)

5) Atpirkschana E. Höslingeram peederofschabs grunts, Maskawas 4. kwartalā, sem poliz. Nr. 449. Spreefschana, us domneeka Bimenowa propozīziju, teek atlifta.

6) Labprahrigahs ugunsdschfeju bee drivas lub-
gums, deht 10,000 rubl. peepalihdsibas naudas.
Us pilfehtas wasdes preeksliliku teek atveh-
lets 6000 rubli.

7) Pilseftas pawaldona zelchana, W. J. Taubes weetā. Ezelis tila domneeks R. v. Wilm ar 40 balsim, pret 14, luxus dabujā Brunstermanis.

8) Norden muishas ihpachneeze H. Reim
kdses suhdibü ar ktona nodoschanu prafschau
no winas. Teek weenbalfigi atraidita, ka
nepeenahziga weeta.

sters, Bölkföhrs un rähtslungs R. v. Wilms
pagabjufchâ festdeena efnegufchi faiu atluh-
gumos no amata. — Rähtslungs Eugens v.
Barclay de Tolly räthes fapuljê eezeltis par
birgermeistaru.

Widsemes hofteesas rūdens juribila 20. septembrī usjābka.

Nigas Latweeschu beedribas finibū komisijai
pehdejā sapulzē, zetortdeenā, bija fchahdas da-
rischanas: 1) B. Dihrika lgs noweda musejai
daschadas „Balt. Webstnescha“ redakcijai veene-
stas wezlaiku waj kaut kā zitadi eeweheojamas
leetas, un 153 naudas, medalus u. z.; libds
ar to bibliotelai wirsch noweda no A. Leiche
lga, Dschuhkstē, dahnatu, Augschgaleeschu islok-
snē faraksttu grabmatu „Nabozhenstvo“; 2)
A. Ahrgala lgs noweda musejai daschdas winam
veenestas naudas; 3) A. Webera lgs nolasija
wahrdu krabjumu, kuru Bertho lgs bija eefuh-
tijis finibū komisijai, deht Ulmana wahrndnījač
papildischanas; wahrdi sīhmejahs pa leelakai
dalai us lopu anatomiju. Tika pahrspresti un
pa leelakai dalai veenemti. 4) No Wissen-
dorffa fga, Peterburgā, eefuhtitus geometrijas
nosaukumus J. Kalnina lgs usnehmahs zan-
skatit. 5) Spreeda par valihsibū studenteem.
Molehma, fčinī višagača isdalit libds 250 rbi.

Rīgas jūkuru skola, kuraī sāmī brīvības
nr 205 māzēkti, 14. septembrī svinēja savus
17. gada svētkus.

eejwanja, to ar dseetmu „Es pee Jesus ture-fchoß“ eefabla. Vehz nodseedatas dseejmas Mahrtinu draudses mahzitajs, J. Th. Kählbrandt kgs tureja svehzigu sprediki Latweeschu walodā, pee kam winsch firnuigeem wahrdeem pateizabs teem fungeem un preekschneekeem, kas par kapfehtas isgahdaschanu ruhpejusches. Vehz

fchi spredika tila dseedats, tad atkal mahzitais
W. Keller lgs tureja sprediki Wahzu walodā,
luram beidsot tila tschetrbalīsi dseedats un iehre
reisa nofkitita, ar ko kapfehtas weenteesigais
eeewehtijums beidsahs.

Is Sonatana heedribas dahrsa "B. W."
peenesti, kà wehlà ruidens dahwajuns, schodeen
pluhkti bumbeeru seedi.

Lasdones mahzitajs Teofils Gāhtgens pē-
nehmīs Rīgas rahtes usaizinājumu par Jāņu
draudses mahzitaju nelaika superintendenta Mūl-
lera weetā.

Par Widsemes dselsszelu "Sakala" rafša, ka bes Rīgas-Pleskawas un Staklu-Pernaiwas libnijas wehl weena libnija no Neweles-Terbatas dselsszela eefshot gar Oberpahli un Bialdu us Pernawu, un otra no Terbatas us Verawu.

Kahds korespondents, lä Rigas Wahzu amises sino, räfsia „Eesti Postimeesä,” lä 27. augusta wakarä pee W. pagasta nama preebraukufchi 3 senatora tunga eerehdni, 1 tulls un 1 schandarms. Tuhlin sinas tikufchas ifsubtitas, lai laudis oträ deenä sanahl pagasta namä. Oträ deenä no plkt. 8 no rihta lihds plkt. 9 wakarä notikupe atklahta pahrklauschina schana; latrē warejis sawu suhdsibü preekschä nest un laudis brihnijusches loti par augsto eerehdnu laipnibu, kuri klausijusches us latra stahstijumu un wisu pamatigi istaujajuschi. Ihvaschi tulkam bijis to swihst, bet tas sawu amatu ispildijis uszichtigi un pateefigi. Leelä pagasta waldes istaba bijuse lauschu gluschi pilna un leels pulks wehi stahwejis ahrä pee atwehrteem logeem, un klausijusches preezigi, kas eelschä noteek. Trihs pagastu suhdsibas un wehlechanahs tikufchas tahda wihsé pahrklausitas. Wini likuschi lundim jaur tulku fagit, ka latris marot sawu lubgumus un wehlechanahs räfslus senatoram eesneegut un neweens nedrihstot wineem to leegt, nedz winus par to kibeleet. Beidsot auguste fungi issfazijuschi pagasta wezakojam un skrihwerim pateizibü par kahrtigu amatu ispildischa-nu. Kauschu preeks efot leelists. No turees nes augustee „Erona fungi“ aishraulufchi us Oberpahl, fur tee, lä dsiiedets, 7 deenaš pa-likuschi.

Kamehr muischu ihpaschneeki, zaur "brihwu salihgumu," sawus zeematus semneekeem pahrdod par 200, 250 un pat 300 rbf. dahlsberi, tamehr semneeeki paschi, laikam no truhkuma spesti, sawu pirkto semi pahrdod tahtak par dauds semaku jenu. Ta p. peem. Ais kraukle, ka eelsch "Wids. gub. aw." Iafam, gruntneeks M. Leepa pahrdewis sawu $23\frac{1}{4}$ dahlderus leelo Nobeschu zeematu Brusjchu pawalstneckam J. G. Ibse nam par 3500 rbf., t. i. dahlderi par $150\frac{1}{2}$ rbf. un Jaunpili gruntneela N. Purwischha mantineeki sawu $37\frac{3}{4}$ dahlderus leelo Durjanu zeematu — P. Apalupam pat 5530 rbf., t. i. dahlderi par $146\frac{1}{2}$ rbf.

Is. Izschtiles. 16. septembri prahws lau-
schu pulks, basnizas un kapfehtas pulfsteaem
swanot, pawadija Izschtiles kapfehta us dusu
veenu feewu un mahti, Izschtiles Tamu mah-
jas fainmeegi Ilti Breesi, kura sawas 49. dñi-
numadeenas preefschwakarā, 11. septembri zaur
slepkaiva rotu bija nonahweta. Kā pēc ismel-
lechanas istrahdiyahs, nelaimigā no Rīgas mahje
braukdama, bija plēst, 5 pehz pusdeenas, gai-
fchā deenas laikā, us Ulbraku-Tihnušchu leelzela,
 $1\frac{1}{4}$ wersti no Izschtiles Jaksu un $\frac{1}{2}$ wersti
no Tihnušchu Ausinu mahjohm, no slepkaiva sa-
stapta un nosista, ne 100 folus no leelzela
krumīds isgahīta un siraz ar qisimbau, cepirkamo

un nolaupito naudu aisbraukts un wehl scho-deen naw dabuts rokā. Sirgu un aisiuhgu wehrte us 100, daschas mantas us 8, eepirkamo us 10, un skaidras naudas tai bijis klaht 5 rbl. Slepławibas weetā gar abahm zela malahm ang neleelas preedites, bet dřibs aif tahmi it klojumi. Gami sehns, kutsch turpat lopus ganijs, dsirdejjs eekleegschanoš un funksteschanu, bet nefapraties, no kam ta nahlot. 280 folus attahlu laudis laukā strahdajuschi pec kartupe-leemi, bet tee nela naw ewebrojuschi; tadehlt jadoma, ka nelaimigā nemias stipri naw dabujusi eekleegtees. Galwa tai neganti fadausīta un weetahm kauls elauftis. Dřibs pehz neloimes notikuma, Breesenes zela beedri, kuri pec Bih-les kroga bija peeturejuschi, pa to paſchu zelus us mabju braukdam, nela nemanijuschi. Kad ap pulksten 6, slepława us to paſchu zelu fa-stapts, us Rigu brauzot, tad jadoma, ka tas Bihles krogam pa mescha zeleem apkahrt brauzis. Dimi vibri, kuri to wehlaku fastapusch, grubejuschi no ta-lubgt spitschkuš, bet kad tam bijis loti baſilgi-breefmigs isskats, tad nepräjiuschi, bet garam eedami tik teikuschi, ka tas issklatotes, it lá nupat kahdu zilwetu buhtu ap-chdis. Slepława bijis jauns zilwels, widejā anguma, melni gehrbees un tumſchu neleelu bahr-sdu. — Us aplahrtneſ laudim ſchi slepławiba padarijuſe leelisku eefpaidu. Kaut ari buhtum jo stipri ſawā krisiagā tizibā, kuras mahzibahm uſtizedamees ſakam, ka mums weena alga, „kad, kur un lá mums ja-aiseet,” tad tomehr, ſchahdu nahwi eedomajotees, ſawadi drebuti pahrfreen par kauseem. — Kamehr tahds slepława, lá tas te minetais, brihvi aplahrt ſtaigā, neweens nelur un nelad ſawas dſihwibas newar buht droſchs; tadehlt buhtu faltra peewahkums, pehz eefpehjas pehz wina taujat. Kas ſin, waj lan-pitahs mantas nespētu to nodot, talab aprakſiſchu taks tuvalu. Sirgs, peektā gadā wizs ehrsels, bija pamass no anguma, tumſhi bruhnu ſpalwu, labi nostrahdats un bes jeblahdahn ih-pahrahm ſihmehm; dſelsaſu rati bruhni krachſoti, jaumahm ſlahrehm un pawzezem riteneem, un loks ar drehbi apwilktis un tad bruhni krachſots; loka gali ar abdu opſisti. (B. W.)

Zehfis. Par Zehfu brugu-teesas notaru ap-
stiprinats cand. jur. v. Hirschheydt.

— Par 1. Zehsu draudses-teesas teesnesi
eezelts lihdsschinigais brugu-teesas notars cand.
jur. B. Erdmans.

No Plejumuischä. 20. septembra nakti sché nodedsa (krona) uhdens fudmalu faimneezibas ehlaš. Uguns bija zehlusehs nakti, wifem fudmalu eedfihwotajeem meerigi gulkot. Tahdā wihsé fadedsa wifa manta un lopi. — Par pehdejeem dauds slahdes. — Sadegufchi ihpaschi pahris dahrgu sigrū, tubkioschü rublu wehtibā. Uguns zehlons nestinams. (B. W.)

Jelgavā, 11. septembrī Leelupē bija provēs-
brauzeens jaunbūhwetam tvaikonim jeb damsku-
gim „Poderaa.“ Šis ir pirmais tvaikonis,
kas Blumberga fabrikā Jelgavā taisīts. Tvaikoni
s postellets no G. Ch. Schmidta zement-
fabrikas beedribas Rīgā, prečuļu Kelawas un
Poduraga mahlu un zementu latīnu wadascha-
nas. — Svehdeen tvaikonis beauza no
Jelgawas lihds Niqai S. Sundās.

Kursemes mahzitaju sinodi, kā „L. A.“ sino, schogad notureja Jelgavā no 15. lībds 18. septembrim. Sanahkļuši bija pēc 80 mahz., starp tiem kā veci arī Vidzemēs zein. general-superdents ar dascheem mahzitajeem no Rīgas, Vidzemēs, tāpat Leipzigas Luterā misiones-nama direktors Hardeland mahzitajs. Sinodi sahla

ar deewkalpojchann Trijadibas bañizā; zeen. generalsupertendents Lamberg tureja sprediki par Apust. darb. 3. 14—19, mahzitajeem pee sirds likdams, dedfigi sawu amatu lopt un sawas draudses ganit. Bebz deewkalpojchanas sinodes lozekli sapulzejahs muischneeku nama sahlē, kur sinodes runas tifa turetas. Runas fneedsahs par wifahm tahn buhfschanahm un darifchanahm, kas sibmejahs us mahzitaju amatu un us muhsu ewangelijsku draudschu garigu dñishwi. Starp tahn leetahm, kas preekschā nahza, bij ari ta, kas jaw gadus atpakał bija runas nemta, bet wehl ne zif weizinata, proti, kā wareto tos garigus darba spēkļus preeksch draudschu apkopschanas waitot. Neretas mahzitajš, prahwestis Wagners, runaja par fcho leetu ar dedfigeem, fvehžigeeni waherdeem. Draudses ir stipri auguščas, ir jaw dauds pahrmehru leelas draudses, mahzitaju darbi wairojotees azim redzot, draudschu dñishwes fwektiga apkopschana ihpaſchi ſchinis laikos peeprafa, kā mahzitajam dauds beechaki un ſirſnigaki jatuwojahs draudses lozelkeem un — to strahdneeku ſkaitls now wiſaudzis, bet aktrakti atpakał gahjīs; daschas masas draudses ſtahw jaw ilgaku laiku bej gana un mahzitaja; tur ar dedfibū jaruhjejahs, kā wareto lihđset. Lai nu gan ſinoms tee leelakee darbi pee ſchihs leetas, kā pahrlleelo draudschu pahrdalischanas, jaunu mahzitaju weetu nodibinashanas u. z. nebuhs zitadi iſdarami, kā tad draudses paſčas un muhsu muischneeziba un wiſi, kuru rokās draudses patronats ſtahw, ar ſidi un roku pee tam dalibū nems, tad tomehr mahzitaji no sawas puſes jaw us ſchihs ſinodes sawu roku pee darba lika un weenprahrti ſawā starpā noſpreeda, il weens no ſawa maiſes kumoſa atrautees un iſgadigu nodofchani us ſewi nemtees, lai rastos kapitals, ar kura paſhdsibu war pretim zihnitees teem daschadeem garigeem truhkumeem muhsu draudschu dñishwē. Wehl weenu leetu peeminam, kas runas nahza un ir no ſvara preeksch wiſas mihiſas Kurſemes, kā ir muhsu laukſkolū buhſchana. Jaunais ſchulrahts, zeen. Busch mahzitajš, pirmo reis ſtahdijahs ſinodei preekschā un ar pateizibū veeminejis ſawa amata preekschgahjeju, Blīdeneſ mahzitaju Böttcher, kam kas leel' un leelais novelns, kā muhsu ſkolu buhſchana nu ir wiſpahr ſahrtigi eegroſita un nodibinata un nu iil atleek ruhpigi to leetu tablak west — dewa pahrfatu par Kurſemes laukſkolū buhſchanni 1880./81. gadā. Školu ſkaitls bija 365 (220 gāda-ſkolas un 145 ſeemas-ſkolas), starp tahn 219 peetezigas, 73 ar truhkumeem un 73, kas wehl pagaidahm ſchur tur ceruhmetas. Jaunu ſkolas-namu bija peenahkuſchi ſlaht 11, bej teem ſtahweja 16 buhwe, kuri ſhogad jaw buhs atvehrti. Školotaju bija 448, starp teem 257 ſeminaristi un 191 bej ſeminara mahzibas, 10 ſkolotajas. 121 ſkolotaji ſtahweja ari bañizas amatōs; 81 ſkolā atradahs wairak, kā pa 1 ſkolotajam. Školas-behrnu ſkaitls bija parviſam 25 tuhſti. 460 (15 tuhſti. 148 ſehni un 10 tuhſti. 312 meitenes), starp teem gada-ſkolem 3066 ſehni un 1267 meitenes, ſeemas-ſkolem 12 tuhſti. 82 ſehni un 9045 meitenes. Pret agralo gadu bija 106 ſkoleni wairak. Nokawetu ſkolas-deemū ſkaitls bija 257 tuhſti. 486, bej aifbildinashanas 65 tuhſti. 313 deenās. Preeksch ſkolu uſtura paſneeda dñimtungji 34 tuhſti, 279 rubli, pagasti 90 tuhſti. 987 rubli, cestahdes 3477 rubli. Zaurzaurim rehlinot nahza us il weenu ſkolu pa 67 ſkoleni, il us 1 ſkolotaju pa 54 ſkoleni; bet ra dahs wehl starpibas, kā weenā ſkola bija 285

skoleni un zītā 8. Bislabaki bija ar skolahīm apgāhdats Baufkas aprīkis (ik u 1039 dwehfelehm pa 1 skolai), wiemāsaki Dobeles aprīkis) (ik u 1514 dwehfelehm pa 1 skolai); lai tas jau sen zaur likumu noteiktāis skaitls (ik u 1000 dwehs. pa 1 skolai) pēcpilditos, truhst mums tad wehl 89 skolas. Bija wehl arveen 6 skolas, kurās likumīgi noteikto skolas lībdselku truhst. Skolotaju lome zaurmehrā bij 196 rubl. 97 kop., sevišķas skolas tā īneidsahs no 800 rubl. līdz 30 rubl. (Tukumas aprīkis). Daščas zītas īnodei preeīšchā liktais leetas pahrtunastim wehl turpmāk. Wehl peminam, ka pa īnodes laiku tika 2 wakardeewkalposchanas turetas, weena īhmejotees u paganu misjoni, no misiones direktora Hardeland, otra par Juhdu misjoni, no Selgavas mahzītaja Gurland.

Preeksch Pampelneekem ihpaashi, het ari preeksch wifseem teem, kam tas deretu dsirdet. — Daschas Wahzu awises ralsta, ka Pampalu fgs, barons v. Nollen, efot nodomajis fcho ru den wifas Pampatu mahjas vahrdot par meh renu naudu. Kontrakti efot jaw gandrihs gatwi; het fchim brihscham wehl ne-efot pirzeju. Kahds tas plazis, tahda ari efot ta pirmä ee mafschana. Wifadi pirmahs eemafschanaas ne-efot leelas; par daschu mabju efot ja-eemafsa tikai kahdi 110 rubl., un tomebr daschs fam neeks leedsotees pirkf fawas mahjas.

Waj kahda weeta ir dahrga jeb lehta, jeb ari teek pahrdota ta, ka virzejs war dīhwot, to ūnams zits newar iſſchikt. Tas ir jaſin virzejam paſcham, jo virzejs pats buhtu tas mafatajs. Ja nu Pampalu mahju virſcha-nas-kontrakti teescham buhtu tahdi, ka virzejs tos newar iſpildit, tad neweens newaretu par to brihnies, ka faiſneeki nepehrk fowas mahjas. Bet ja „nauda buhtu mehrena,” un virzejs war dīhwot, tad tagadejeem faiſneekiem tatkhu wa-jadsetu labi un labi apdomat, — pirms fowas mahjas atſtahj ziteem. Leel-Eſerneeki, Pampel-neeki, ka ari wiſā tai apgabala, ir fapratigi wihi, kas itin labi ūnams, ko dara. Tomehr ka mums ſchleet, nebuhs ſeels dorbs, ſchāi ūnā kahdu wahrđinu runat. Tee laikraksti, kas preeſch few ir iſdomajuſhi 'to wahrdu „tautiflee laikraksti,” labprah raksta, warbuht ari fapno, no peefpeestahs mahju pahroſchanas pebz Krons-talſes. Rā no zitas puſes dīrd, tad weehahn laudis preeſch senatora ſga — faſtahdot lubg-ſchanas rafsius, lai iſdalot ſemi. Weehahn ſalpi gribot atnemt faiſneekiem faiſneeku ſemi; weehahn atkal ziti kahdi ſemes kahrigi wihieli gri-bot, lai mahzitaju muſchias tilku iſdalitas u. t. j. pt. Wiſadi nei dascha ta fauktā tautifla laikrakſta iſtureſchanahs, nei ari „ſemes iſdali-taju“ komunismus un ſozialismus newar weizi-nat mahju virſchanu. Bet turpretim netruhks tahdu, kas wiſas ſchihs leetas gaſididami gaida no Baltijas guberniu rewiſijas, jo plahnprah-tinu nekad netruhkt, un netruhkt ari tahdu, kas apalſch tautibas apfegas laudim eestahsta neetus, kas wiheem patiht.

Mums schai leeta ic alaſch tas vats ſpre-
dums, lai tas ari dascham nepatihl, proti: bat
welti neka nedabuſim, un muhsn Augſta Wal-
diba ari nekad ne-atwehlehs, zitam to atnemt,
tas tam peeder, lai tas buſtu muſchneeks, lai
ſenmeeks, lai baſniza, lai ari zita fahda cestahde.
Ta tad mehs mudinadami pamudinam, lai ic
katriſ pehrk jaſwas mahjas, ja tilai ic eespe-
jams. Un lad teefcham zur Augſto Waldibu
fahda vahrgroßſchana pec virkſchanas kontral-
teem notiftu, no kam mehs ſinams wehl ne-eſam

pilnigi pahrezzinati, tad tahda pahrgrossifchana nahktu pirzejem par labu, bet newis teem, kas fawas mahjas ziteem atstahjuschi. Bet ja warbuht lahda punkte kontraktos israhditos par grehtu, tad pirzejem wajadsetu labak meerigā prahā farunates ar pahrdeweju, bet ne-eet tuhlit pee schahdeem tahdeem isdaudsinateem „tautas aistahweem.“ Tee wihi fainneku drihsak issiks jeb iswilinahs is mahjahm, nela eeliks mahjas. Siržnigi weblamees, ka zeen. Pampelneeki wihi paliku apalch tehwu tehwa junta, un ka wihi neem neweenam ne-eetu tā, kā ir dascham deemschehl gahjis, kas leeikuligem „padoma dewe-klaušdams un dahrgās prozesēs elaisdamees, ar feewu un behrnineem ir palizis — bes pajumta un fawa mihla tihrumika. — Ikkatram leetai ir faws grehtums; ikkram reezentiuam fawa garofina.

(P. A.)

Wehl kahds wahrdas par mahnu-tizibū (Augsh-Kursemē). Jaw daschu labu reisi man ir gadjees par scho negehligo buhschanu „Mahj. Weesim“ ko rakstīt un schoreis man atkal tas ir jodara, jo tumfhee lautini schai negeh-gai buhschanai ir wehl kā feettin pefeti. Naw ilgi atpakał, kad A. mahjas fainneekam atkal rudsu tihrumā bija noburts, bet us zitadu wihi nela R. fainneekam, par ko agraki tiku stahstijis un tas ir notizis schahdā wihi: Kad pemineta fainneeka rudsu bija tuwu pee plauschanas, bet wehl nebija gluschi gatawi, tad kahds valaidnis bija trihs buntē rudsu nogreesis un glihti saeedams turpat tihrumā atstahjis. Deenestmita, kāz scho nelaimi paprečschu bija ceraudstīusi, to leetu pasinoja mahnu-tizigam fainneekam, kam nu bija behdas jo leelas; bet schoreis fainneeks ar fawahm domahni dehl noburta rudsu tihruma nekita ziteem wirfū tadehk, ka tam bija labaks padoms eschahwees galvā un ko wihsch dara? otrā deenā pehz notikus has nelaimes tas aissuhdsis fawu labako sīgu ar zimdeem rokās tuwojabs pee rudsu tihruma, kur nu tos 3 nelaimigos kuhličhus ratōs celikdams, tos paschus wed us Jekabstati, lai waretu apakch swaneem līkt, jo fainneekam ir tik stipra tiziba firdi, ja rudsu kuhličhi tīls ar basnīzas pulsteneem apswaniti, tad teescham burwīs drihs ween ahtā nahwē beigfees. Gan nu pehz isdaritas zeremonijas fainneeks gaidija us burwīja ahtro nahwi, bet wiha gaidischana tam rābdijahs par welti buht, jo to laiku wiha apgabalā neweens nemira. Waj ta gan naw launa leeta, ja muhsu gaifmas laikos wehl tik tumfhi fainneeki atrodahs, kuri ar mahnu-tizibū krahmejahs; bet pee da-scheem schahs pufes lautineem jaw ir ta mode, ja pee wineem eenaidneeks gadahs, kas nepateesi svehere, jeb tahdus darbus padara, kas us burhschanu krahmejahs, tad wini fawus pretineekus tuhdat ar scheem wahrdem apdraude; „Pagaidi tik, es eeschu us Jekabstati jeb Ilūksti un līkschu par tevi Deewu luhgt un ar wiheem pulsteneem noswanit, tad tu redseki, kas tevo notiks.“ Waj simtu reises es no lauschu mutehm eimu fchos wahrdus dīrdejīs, kamehr schē Augsh-Kursemē dīhwoju. Ari manā muhschā man pascham ir tahdi pretineeki gadiju-sches, kas teesas leetas pret mani ir nepateesi sveherejuschi un kur es skaidri finu, ka ta leeta ir gluschi otradi, nela nelaimigais ir apsveherejies, bet es wihi nelad ar mahnu-tizigeem wahrdeem ne-apdraudu, bet par nelaimigo Deewu luhgdams, to atstahju bauschlu labsteem un Tam, kas fala: „Man peeder ta atreebschana, es at-makfaschu.“ Nepateesi sveherejai ir jaw no Deewa foditi un tīls weenmehr wehl foditi,

tas neween ir tīzams, bet ar azim skaidri vee daudseem redsams; tadehk man ir bailes par scho breefīgo leetu wairak runat. Mana apsina man nepatalu netaisnību firdi nest, jo no tahdahm leetahm es wehl wairak fargos, nela no tschublas koduma. Man gan wehl ir dauds un daschadi stīki, ko par burhschanu, sībleschanu un kahschu līkschanu waretu pastahstīt, kas muhsu pufē jo beeschi ween noteek, bet ja wihi to gribetu istahstīt, tad tas aissnētu dauds laika un man ari schoreis us to naw wałas, warbukt ka us preeschu to ari darischu, jo mahnu-tizibas mantineeki un lopeji ir bes kahdas schehlastibas jo bahrgi ween ja-issobo, lai tak weenreis no tumfības krahmeschanahn atstahjahs un fahk staigat deenās gaifchumā.

S brg.

Neweles Igaunu lugnezzibas beedriba „Linda“, kā Igaunu laikraksti websta, zenschahs neween lugus eegahdat, bet ruhpejabs ari par to, lai winu kugeem netruhktu pretschu ko wadat. Preesch pehdejā noluksa wina fahkupe pretschu pahrdotawās eetaisit un spihlerus buhwet; pahrdotawās tilfhot pahrdotas ar „Lindas“ kugeem no ahremehm pahrvestas prezēs un spihleros schi beedriba faktahschot preesch lugu lah-dineem no paschu tauteescheem fopirkas eelschmes prezēs. Schahdas eetaisēs wina domabivinat neween Neweles, bet ari zitās pilsehtās, lai Igauneem tabs buhtu aissneidsamas. Naw jaſchaubahs, ka schahdas eetaisēs, ja tabs tīks kahrtīgi waditas, atmetihs „Linda's“ beedribai labu pelku. — Wilandes Igaunu semkopibas beedriba ari nodomajuse tādu pretschu pahrdotawās eetaisit un preesch tam eewehlejuse wihi, kūsch lai ar Igaunu lugnezzibas beedribu aprunajabs par scho leetu. „Lindas“ beedriba, kā is „Sakalā“ nodrukatas, winas preeschneela Bistroma rakstītas webstīles redsams, usteiz scho Wilandes semkopibas beedribas nodomu un us-aizina schihs beedribas agentu braukt us Reweli, lai par scho leetu tuvaki waretu aprunates.

Kauna. Grafs Todebens, Vilnas general-gubernators, 30. augustā, no Kaunas aibraukdams us Wilnu, us pilsehtas galwu Gotlewitschu runajis schahbus wahrdus: „Siu, ka Schihdi kā pilssehtas domneeki Kaunas pilsehtas waldibā, lai gan masā flaitā, tomehr ir wara; bet ari finu, ka Schihdi nelad welti newalka scho fawu waru, bet ar peenahzigu ne-kafatishanos us paschu labumu un bespartejibu strahda pilsehtai par labu, un tadehk wehlos, ka ari turpmak Schihdu balsis un padomi netiku atstumti; jo tikai zaur to, ka weenlihdīgi isturahs pret wiheem pilsehtas domnekeem, ne-eewehrojot wihi tizibū, ir eespehjams, pilsehtas waldibā fāzneegt pilnigu fāskanu un fēmīgi weizinat pilsehtas turpmako usplaukschanu.“

Kalischas awise fino, ka Kalischā un Konīna nesen atpakał pasuduschas 2 Schihdu tirgotaju meitas. Wihi spertee foli lihds schim bijuschi besselmīgi. Weenas meitas tehos isfolijis 1000 rublu leelu goba-algu tam, kas usdotu wiha meitas usturamo weetu.

Peterburga. Reis. Augstība leelsīrīts generalfeldmarschals Nikolajs Nikolajewitschs 16. septembrī no Warschawas, atkal pahrbrauzis Peterburgā.

Ahrseimes awise ispaudushehs wehīs, ka Kreewu finanzministerijā efot nodomats, us ahremehm iswedamos kokus aplikt ar tulli, lai waretu daudsmas apfargat meschus no heidsmahs nōpostichanas.

Peħz jaunakeem tabakas akzīses nosazijumeem, deht tabakas fabriku labakas pahraudschanas,

no jauna gada tilfhot ewesti 150 wezalu un 300 jaunaku kontroleeru amati. Bezakais kontroleeris dabuhschot 840, jaunalais 672 rubl. algas.

Peterburga. Senakais eelschleetu ministris, grafs Ignatjews, fawā laikā bij laidis zirkularu, kurā Schihdu povijsoreem aisseħda, galwas pilsehtās turet waj pahrvaldit apteekas. Bret scho pawebli fuhdseja pee walboscha senata 1. deparmenta un tas nu nojspreidis, pawehles is-pildschānu apturet lihds leetas galigai ismek-lechanai.

Par Wahzeeschu isplatischanos Kreewu Polijā jaw beeschi issazitas fuhsdības Kreewu awises. It ihpaschi schehlojabs, ka loti dauds muischu Polijā nahlot Wahzeeschu rokās. Peħz fawahlkahm sinahm israhdbahs, ka wiħas 10 Polijas gubernas pawisam atrodahs 5973 muischias ihpaschneku. No scheem 308 ir Schihdi un 363 ir Wahzu pawalstneekli. Bes tam loti dauds muischu peeder tahdeem Wahzeeschueem, kā ir Kreewijas pawalstneekli. Scho pehdejā flaitis naw drofchi sinams. Wisadā wiħse tas efot peerahdits, ka Polu muischias ihpaschneku flaitis ejot masumā un Wahzeeschu muischias ihpaschneku flaitis augot. Kreewu awises issħaka ruħpes, ka Polija tahdā wiħse netiku ar laiku pahwazota. It ihpaschi daschas Kreewu awises pretojabs tam, ka muischias Polijā nahlot Wahzu pawalstneeku rokās.

Jauna awise. „Now. Brem.“ fino, ka no waldbas pufes efot nodomats, isdot lehtu amat-neeku awissi, kuras mehrkis buhschot, amatneekus eepasifstīnat ar wiheem jaunajeem isgudrojumeem un papildinajumeem, kas panahkti tā Kreewijā, tā ari ahremes.

Iganni Kreewsemē. Kā „Gesti Postim.“ peħz „Balt. Webstnecha“ tulkojuma raksta, tad to Igaunu flaitis efot ihsti leels, kuri agrakdā jeb wehlakdā gaddis atstahjuschi dīmteni un apmetuschees Kreewsemē us dīħiwi. Ihsti dauds Igaunu dīħiwojot Peterburgas gubernā, ihpaschi starp Peterburgu un Narwu, tā ka Peterburgas gubernā, ihpaschi starp Peterburgu un Narwu, tā ka Peterburgas gubernā pilsehta un gubernā efot Igaunu vilna. Tad leels flaitis Igaunu dīħiwojot Pleslawas gubernā, ihpaschi Gdowas un Holmas aprinkdās. Bes tam kahda dala Igaunu miħot Bilebīkas gubernā un pee Ilmena ħara. Dīlali Kreewsemē Igauni dīħiwojot wehl dauds weetās, tā ihsti dauds Samaras un Simbirskas gubernās. Krimas fala Igaunu efot ihsti dauds, tā Simferopoles, Sewastopoles un Kerčas aprinkdās un pilsehtās; dauds wares netruhktot, tad „Krimas fala buhschot pilnigi Igaunu fala.“ Kaulas fala ari efot apmetees ihsti leels flaitis Igaunu, ihpaschi ap Suchumskas pilsehtu un Stawropoles gubernā. — No sinamas pufes teek gan alasħ daudsinat, ka Baltijas semneekem efot „paradies dīħiwe;“ bet ja tas buhtu teesa, tad gan Igaunu un Katweeschu semneeku — jo pehdejā ari naw masumis Kreewsemē — nebuhu wihs atstahjuschi scho dīmtenes „paradisi“ un aissabjuschi wiħseħħum, kuri teem ar daschadahm gruhtibahm jażiħuahs, lihds kamehr war eedħiħwotees. Dauds reis dabujam no aissabjjejem sinas lasit Katweeschu un Igaunu laikrakħi, kuri par to iż-zaħla fawu preku, ka wiheem swesħumā efot dauds swabadala dīħiwe, nela biju se flawetā Baltijā.

Masħawa. Teeħbi, us fawas firmas likti walħis chṛġli, kā „Rig. Ztgai“ telegrafe, Masħawa isstahdā dabuhschi: A. Wolffschmidt Rigā, A. Kriegsmann Korķi fabrika Rigā (W. Sturz).

Kreewu-Baltijas wagonu fabrika Rīgā, M. S. Kusnezovs Rīgā un Rīgas zementa un cietas fabrika (G. Ch. Schmidt).

Simbirsk 11. septembrī f n i d f s f n e e g s.
Pēhrn pīrmais f n e e g s tūr bījīs jāw 6. septembrī.

Ahrseme's finas.

Politikas pahrsfats. Tagad nahk flaidralas finas par Anglijas nodomu Egiptes un Suezes kanala le-tās un kā leekahs, tad schihm sinahm war pilnigi uſtizetees, tapehz ari faweeem lasita-jeem kahdas par mineto buhſchanu vasneegsim. Ja par Egiptes leetahm grib spreest, tad katra leeta fewischēi ja pahrspreesch, vebz tam wifas lopā ja ūanem un tā nahk pee gala spreeduma. Wispirms apluhkojami kara-pulki. Lai tos, kā wajadīgs waretu pahrgroſit, kad ja peenem Anglu wirsneeki flaitli eefahlumā newajadsetu buht leelam, ar masaku flaitli ari peetiku, la- mehr Anglu kara-pulki wehl Egiptē paleek. Otra leeta buhtu Egiptes parahdu ſihmes. Schō leetu waretu tahdā finā iſlihdsinat, kā cezeltu komi-fiju, kas par to iſstrahdatu likumu uu tad vebz schi atſtahtu Egiptes lediwam paſcham iſlihdi-nafchanos ar faweeem parahdneekeem. Anglu waldiba ne-uſnemotees nekahdu atbilda jeb lihds-dalibū pee schi parahda. Trefcha leeta ir kanalis. Kā finams, tad Suezas kanalis preeſch tirgoſchanao no ne-iſſakama ſwara un tamlihds ihpachī ari preeſch Anglijas, tapehz, kā zaur kanali winas tirgoſchanas zelſch eet us Indiju. Anglijai nu wižadi ruhp, kā braukſchanu zaur kanalu buhtu ſwabada un tas ari tagad eſot, lai gan noſazijumi par kanali vebz ſultana pa- wehles ſtabhwot us deesgan wabjhahm labjahm un tapehz zerams, kā ar laiku Eiropas leelwalſtis eezeſchot if faweeem weekneekeem konferenzi, kas lai par ſchō leetu iſstrahdatu pilnigakus noſa- zijumus. Anglu politika Suezas kanala leetā eſot ta, lai schis kanalis buhtu brihvi iſleeta- dams wiſahm walſtim. Schim kanalam waja- dsetu ari buht brihvam kara-laikā ar Turziju, tā kā zaur waretu braukt kara-kugi. Iſ tabt nupat vasneegtahm sinahm redsams, kā Anglija gribejusfe panahkt, kā Anglu wirsneeki nabktu Egiptes kara-pulkos, otrfahrt, kā wirkti nebuhtu nekahda daliba un atbilda par Egiptes pa- rahdeem un trefchahrt, kā kanals buht brauk- ſchanai walam preeſch wiſahm walſtim, pat kara-laikā ar Turziju. Par Suezas kanala ru- najot ari ja peenin, kā Italija zitahm leelwal- ſtim preeſchā ſlikfe, lai lopā no/preeſtu, kā no leelwalſtim eezelama komiſſija uſraudſitu kanalu un kā braukſhana pa kanalu buhtu wiſahm wal- ſtim atlauta. Bifu ſchō letu pahrspreesdama, kahda Anglu awise ūaka, kā Anglijai kā leela- lai juhras ſpehla turetajai neweens newaretu par ūannu nemt, kad wina Suezas kanalu preeſch ſewi eeguhtu, bet wina to negrib, winai peeteel, kā wina kanalam paleek tikai par aifſtahwetaju un ūarau.

Par Franziju tunajot, schim brihscham japeemin, ka Senetienā teek notureta sozialistu strahdneku kongrefe jeb sapulze. Kā no Parises teek finots, tad jaw pirmās diwi deenās schini sapulzē iszehluſehs schkelschanahs. Schahda kongrefes schkelschanahs bija paredseta, tapehz la veec kongrefes nehma dalibū daschi tahdi strahdneku wadoni, kam pawifam dumpigs un nemeerigs prahts. Bīl schim brihscham war sprestē tad minēta strahdneku konferenze gan ūawu schkelschanos partijās ne-islihdsinahs. Ja schahda islihdsinachana nenoteckahs, tad dauds strahdneku ūawu uſtizibū us mineto konferenzi pasauده.

Winn reisu sinqaq, la Turku-Greeku robe-

schu strihs tilis islihdsinats meerigā salihgumā; tagad waram sinot, ka ūhi leeta pilnigi beigtā. Greekija ar ūho islihdsinajumu pilnigi eſot ar meeru.

Italeeschi ar ilgoščanu gaīda us ministru preelschneeka Depretis runu, kō winsch fawā d'simtenes pilſehtā Stradelā tureſhot. Schini runā Depretis runafshot par Italijas eelſchleetu un abrleetu politiku un vahr taħs naudas buh-ſchonu jeb finanzehm. Winsch efot nodomajis fawā runā iħpaſchi us tam norahbit, ka Italijas waldbiba turotees pee meera politikas un ar zi-tahm leelwalsttim stahwot draudsigā un meerigā fatikſchanā; Italijas waldbiba daſħas partijas vahrspihlatos zenteenus aprobeschojot, lai wa-retu Italijā meeru uſturet us ahreenu un eelſcheenu. — No wiſahm Italijas malahm ir us Stradelas pilſehtas nobraukufchi weesi, lai ministru preelschneeka Depretis runu dsirdetu un no taħs waretu nolemt Italijas waldbibas politiku.

Austreefchu un Ungaru awises plaschi jo plaschi pahrrunā Schihdu wajafchanu Presburgā pilfehtā un ka ta no waldbas pufes ar finn greem lihdselkleem tika apspeesta. No waldbas pufes tika pawehlets, lai Presburgā wiſus wihschus un ſchenkus flehgtu un zaue ſchahdu flehgschanu ari turpmalee nemeeri Schihdu wajafchanas leetā tika aiskaweti.

Par pafchu Schihdu wajaſchanu, par kureu ihfumā jaw ſirojam, tagad pehz tureenās avi-ſehm waram plafchakas ſinas pafneegt. Jaw 15. ſeptembri maſi nemeeri bija parahdiuſchees, tomehr tee wehl ne-iftahdiyahs draudoschi. 16. ſeptembri plkt. $\frac{1}{2}8$ wakarā peepefchi if dascha-dahm eelahm naža prasta lauſchu pulki bla-đami un faulkami un dewahs uſ ta nofaulko Lubwiga plazi, kur atronahs Schihdu dibina-ichanas name. Scho namu fatrajinatais lau-ſchu pulks fahka ar akmenem apmehtat. Bil-ſeftas hauptmanis fchahdam darbam preti ſtab-jahs, bet laudis par to nela nebehdaja un winu kreetni iſpehra. Uri polizija, kaſ gribеja nemeer neekus apmeerinat, to nepaſvebja iſdarit. Lau-ſchu pulks jaw bija pee-audſis uſ lahdahm tuhk-ſtoſchu galwahm un no Lubwiga platscha de-wahs uſ to viſeftas dala, kur Schihdi dſihwo. Te nu fahlaſh traki darbi. Wareja redſet, ka-ſaubis uſ fchahdeem darbeem bija fagatawoju-ſchees, uſ eelahm guleja dauds akmenu, kaſ jaw deenu preefch tam bija tur nolikti preefch logu iſdaudſiſchanas. Wiſi logi tika iſdaufiſti. Kad wairš akmenu preefch ſweeſchanas nebija, tad bodes tika uſlaufas un nu meta ar ſoku gabaa-leem. Kad fatrajinatais lauſchu pulks patla-ban gribеja uſbrukt Schihdu baſnizai, tad preefch tam ſaſaukti ſaldatu pulki peenahza, kaſ lau-ſchu pulku iſſleedinaja. Lai gan Schihdu eel-nelaida zilwekus eelfchā, tad tomehr dascheem iſ-dewahs tur eeteeltees un tur iſrahdaſa no jauna ſawu poſtischanas darbu, mehtadami un dausi-dami. Kahdi peezdeſmit zilweki tika apzeetinati

kas bija stipri peedsehrufchi. Vauschu dusmaa
nu gresahs ari pret saldateem; treshas reisahs
laudis falehra bajonetes, falausa tahs un ne
dusmahm kleegdami tahs nosweeda saldateem per
kahjahn. Zit dauds tikufchi eewainoti, tas wehl
schim brihscham naw finams, bet masums jan
nebuhs. Kahdā preefchvileftas dala ap tu
paishu laiku wehl leelaki postischanas darbi tika
isdariti. Kahdā weefnizā, kas Schihdam pee
dereja, laudis wifas istabas leetas fadausija un
wifas weefnizas eetaifes us eelas issweeda, kas pe
dakai ari no laudim lihds panemitas. — 17
septembri laudis atkal sapulzejahs pee Spodi
umsabrilas, bet saldati ar fawahm bajonetebni

tos drihs issleedeja. Weens pilfehtneels tila no duhreena un weens saldaks no akmena meschanas nonahweti. Leels pulks semmeelu us pilfehtu nahku-fchi, lai pee postifchanas darbeem waretu peedalitees. Lihds fchim wehl naw isdeweess, pa-fchus dumpju zehlejus un wadokus roka dabut. Wehl nakti laudis raudsija daschás weetás fapulzetees, bet neko dauds nedabuja isdarit, taphz ka saldatu pulli pa celahm apkahrt stai-gaja, kur wajadfigs, meera trauzetajus issleedet.

17. septembrī wehl dauds nemeerneelu tila zeeti sanemti. Kā domā, tad wiši fchēe nemeeri jaun preefchlaikā bijufchi sadomati un isdarifchanas deena nolikta.

Gandris nepa-eet neweenas deenas, kur Angli kara-pullu korteli Rahiras pilfehta no Egiptes pawalsties dsilhwojofcheem Europecfcheem nenahk schehlofchanahs, ka muhamedani wiineem darot pahri, un libds ar schahdahm schehlofchanahm ir ikreis as faweenots lubgums, lai Angli aissuhta turp famus saldatus preefsch Europecfchu aisslahwefchanas. Ja schahdus lubgumus gribetu isspildit, tad gan pa wifü Egivti buhtu saldati jaissuhta. Bet generalis Wolselejs mas tahdus lubgumus eevehro, jo wiensch domä, ka ar laiku laudis paschi no fewis aymeerinafees, ja Rahiras pilfehta leelaks Angli kara-pulls valiks stahwot.

Par breetmigo sprahdseenu, kas Kahiras bah-nusi notikahs un par ko sawā laikā ihsumā si-nojam, tagad waram paſneegt jo plaschaku finu pehz Angln awisehm. Pultken 4 pehz pusdeen-nas notikahs Kahiras dselsszela stanziā breef-migs ſpehreens, dselsszela lahdinsch ar ſchau-jamo pulweri un zitahm kara leetahm uſſprahga gaifā. Alp to paſchu laiku pilfehtā bija ſirgu jahſchanahs un tamdehl dauds lauschu ſapulze-jufchees. Eaudis patlaban leeleeem pulkeem nahja uſ minetahs ſirgu jahſchanahs, kad sprahdseen-ſnotikahs, no kam wiſs goiſs notrihezeja. Sprah-dseenſ loschu gabalus iſmehtaja pa wiſu bah-nusi un ſadauſija brauzeena beidsamos wagonus, furds laba teefsa neſpehjigu kara-wihru atradahs, weena pehz otrah degot ſprahga, ta ka newa-reja ugunei tuwu pee-eet un wajadfigos dſeh-ſchanas darbus isdarit. Weena ehla pehz otrah fahka degt un ſtarb eedſhwotajeem bailes palika arweenu leelakas; tikai ta bija laime, ta ſtarb dſelsszela bahnuſi un paſchu pilfehtu tel lana-lijš, kas uguni aifkaweja uſ pilfehtu vahrzeltees, fur uguns buhru warejis leelu ſkahdi padarit. Zaur ſcho sprahdseenu notikufe ſlabde ſne-ſdahs lihds kahdam milionam rublu muhſu naudā rehkinot.

Austrija. Dselsszelu nelaimēs ar dauds zil-welu dīshwibu pasaudejchanu pēhdejā lailā at-gadijuſchahs daschās Eiropas semēs. Tas ati-tagad sinots no Austrijas. Dselsszeka tilts pah-Drawas upi fagahsees, wilzeeneem pahri brau-zot, un weena wagonu data eegahsuſees uhdeni, pēe kam 40 zilwelki pasaudejuſchi dīshwibu. Ne-laimē buhtu bijusi wehl leelaka, ja lehde, kas wagonus faſtija, nebuhtu pahrtruhkuſi. Zaut to 6 wagoni valika us tilta. Tilts jaw fen wiſeem bijis finams par nedroſchu. Aplahre-jee eedſhwotaji jaw ilgu laiku pahr winu ne-lad nebraukuſchi, bet uſmeklejuſchi zitu tiltu, kaut gan teem bijis jabrauz ar rinki. Tomeht dselsszeka waldbiba nebij ruhpejuſees par tilta pahr-labofchanu. Leelahs, ka palaidniba Austrijā pahrakta nekā zitas semēs. Leela dselsszela ne-laimē us Kurſlas dselsszela Kreevijā, dselsszela nelaimē Badenē un zitas pa leelakai daļat if-flaīdrojamas zaur pēpeſtheem dabas notikumeen (breeſmigu leetu), kuru nelabee augli agrak weh-

nobija pēcīgītī. Bet nelaime uš Drawas
tilta iſſlaidrojama veenigi zaur palaidnibu. Kā
finans, pēc King teatras nodegšanas visur dzir-
deja tābdus pat spreedumus.

Preßburga. 18. septembri tur nemeeri pret Schihdeem fahkabs no jauna. Nakti bija asinaina sadurschanabs starp laudim un Schihdeem; 400 Schihdu aisehoga us Wihni. Wehl diwi Schihdu magasinas islaupitas. Dauds apzeeti-natu. Gaidq sara-likumu eeweschanan.

Holandija. Nudsu zena Holandijā sūpri kri-
tuši zaur leelu partiju pedahwašchanu is Aree-
wījas Melnās juhras ostahm. Pehz tam ru-
dju zena krituši ari Aelnas pilsschētā, kas ir
leelakā labibas tirkus weeta preelsch Widue-
Wahzijas. Tas beidsot darījis rezsaidu ari uš
labibas zemahm Berline.

Schweize. No Genfes sino, la tur jaw
kahdu laiku usturotees Egiptes waldbas agenti,
kas mēklejot vihrus vreelsh Egiptes polizijas
deenastia. Peenamti teek Schweizes, Wahzijas
un Belgijas pawalsineeli, turpretim Franzuschi
un Italeefchi teek atraiditi. Newens nedrikti
buht jaunaks pahr 20 jeb wezaks pahr 40 ga-
deem. Alga teek solita laba. Zela nauda us
Egipci teek aismakfata no Egiptes waldbas.
Dauds zilwku peeteizotes.

Belgija. Šo nedelu Belgija, vienībasākais
brihwprahrtiga Belgija, svinēhs 50. gada deenu
par peeminu kāhdam no flāwenakseem brihw-
prahrtigu partijas politikas iihreem, proti Schar-
lam Roschjē fungam, kas jau 50 gadus pēc
brihwprahrigo partijas piedereis un tur eīveh-
rojamu stāhwokli eīnehmis, kē tam wehl šīm
laijā wairāk nela 18 gadus bijis par ministri
daschadās leetās. Wina dīshwes gahjums stāhw
tuwā īvēenojamā ar Belgijas politikas dīshwi.
Wīsch ir 1800 gada dīsimis, wina wezakee
piedereja pēc Frānzishu tautibas; Lītichas pil-
sēhtā wīsch isaudīs un tīzis isskolotīs; uni-
versitētē wīsch mābzījees likumu finashanu.
Kad Belgijā iżehlaħs walstis paħrgrosiba, tad
wīsch pēc taħs nehma siptu dalibū. 1830.
gadā wīsch tika eīvehlets par jaunahs kon-
greses lozejki; no 1832. līħds 1834. gadam
wīsch bija par eelschleetu ministri, no 1840.
līħds 1841. gadam par walstis atklahtu darbu
ministri, no 1847. līħds 1852. gadam atkal
par eelschleetu ministri un no 1861. līħds
1868. gadam par aħseletu ministri. Belgijas
walstis un tauta winam dauds pateizibas parahdā,
iħwaschi dīsejja leetā.

Deenwidus-Amerika. Tschileescheem ar tah-laku kuru Peru walstii ne-ejot labi us preekfchu. Schi walstis ir til plafcha un salnaina, ka preekfch winas pilnigas eonem schanas wajadsi gi leelaki spehli neka Tschileescheem ir. Tschileeschi bij us tahtakahm Peru malahm nosuhtiju-schi kahdus kara pulsus, bet schee ejot bijnschi peespeesti, atlahptees, tadehl la edsihwotaji wi-fas malas fazehlusches un Tschileeschu pulseem nüni pretojusches. Franzijas un Anglijas suhnti Lima (Peru walstis galwas pilsehta, las schim brihscham atrodahs Tschileeschu rokas) tadehl ejot atfaulkuschi us Koloas ostu sawu walstiu kara-kugus, las usturahs tureenas uhdeados, preekfch sawu walstju intresu apfarga schanu.

Skolotajeem un skolas draugeem.

Drihsstā isnahks, waj jaw ir isnahzis, jo drukas bogeni jaw julija mehnēši ir pahrskatili, Latv. draugu beedribas magazinē *Bindsemes*, seņinara direktora Jahnā Zimses nefrologs, lo uſ beedribas gada fapulzi Peterupes zeen. mahzitajs Neuland lgs, Zimses peeminai farakstī-

jis. Tilschot ari fewischla grahmatinā drukats, kas buhs 24 lapu pūfes leela. Kā Neulanda mahzitajās pats nekad naw seminarī stahwejis, tad nu gan schai grahmatinā truhst, ko tahds buhtu warejis pasneigt, kas pats Zimses audieknis buhdams, ar fawahm azim redsejis, kā Zimse fawā darba loka strahdaja. Zeram, ka atradisees starp wina aubselnereem ari kahds, kam Deewēs weisslu spalwu dewis, schi wihiu, no ka munis wiſeem ne-aismirstams eespaidis palizis, tahdu, kahds winisch muhsu preefschā ūkolas istabā stahweja, kā tehlā wehl weenreis stahdit preefsch muhsu gata azim. Deretū ari, ka preefsch tahda pilniga dīshwes gahjuma ari wifs tas, kas no Zimses raksteem, grahmatahnu atrodkāb, taptu pahrluhkets un zil derams, isleetats. Tas wiss Neulanda mahz. grahmatinā truhst un tā tad wina gan pilnigam Zimses dīshwes-gahjuma rakstam nepeeteek. Tahda wina pati ari negrib buht ja fawzahs til: „Kahds wohrdinsch Zimses peemina!“ Par tahdu paſchu, eekam pilnigs dīshwes-gahjums isnahks, pateizamees Neulanda mahzitajam. Tatschu kas jaw ir daris wezam Zimses tehwam par mielu peeminu, un tas no wehlala Zimses dīshwes gahjuma farakšitaja nepaliks ne-eekehrots. Koschehlojam til, ka schis wahrdinsch pehdīgā Latv. dr. beedr. gada-fapulžē palika zitu darischanu dehk nesfazits un nu wehl mogasine nahks laſams, jo schai grahmatinā ir daschs wahrdinsch, kas muhsu laikā ibpaschi der. Grahmatinai, ko minom, ir diwas dala. Neulanda mahz. fawā Zimses peeminas pirmā dala pehz ta eespaida, kas winam kā ūkolmeistara dehlam un Zimses pirmo aubselnu Brehschas un Neilenai laikā Walmeeras dr. ūkolā audzinatam, ne-aismirstami ūrdi palizis, runa par seminarā ūkhanu un jaunas ūkoloju kahrtas ūkhsčanōs, ka tas bijis, it kā jaunas pawasaras fawlite wifā Widsemītē usleħkuſi.

Bet fchāi nodalā ir dashtas mīsfchanas, kas jahapahrlabo. Nesinu, waj drukā tāhs jaw nebuhs pahrlabotā, bet Neulanda mahzitaja manuskriptā, ko winsch man laipni rokās dewis, tāhs atrodahs. Zimse nāv wis 20. junijā, bet 21. junijā 1814 dīsimis. Us Weifenselſi winschaisgahja 17. junijā 1836., newis 1833. g. un palila tur lihds 1838. g. 21. majam. Wina laulati draubsenetē bija waheds Johanna Louise, newis Anna Margaretha, un laulibā eedewees winsch jaw bija, cepeelsch jaunuā seminara nomā eegahja, protti 3. julijs 1849. Ari wina dehls, tik 9 nedelas wezs, jaw agraki ir miris 1852. gadā, neka mahte pati, kas wehl 1856. gadā mira.

leekahs, ja wina buhtu agrak zeen. lasitajeem rokā nahkuši, tad skolotajs Schwede un Wulf kl. fawas tehses par skolohm un skolas buh-ſchanu Walmeeras kreises skolotaju ſapulžē nu- buhtu nis tā likuschi preeſchā, kā tas tagad „B. W.” 208 numt. lasams. Tautu un ſko- las mihledamam, Neulanda mahzitajis par ſko- lotaju ſtahwolli un ſkolu ſelschanu ir ſawada- kas domas un ſpreedums, nesa to daschās mi- neto ſkolotaju kl. tehses atrodam. Todeht par ſchahm tehſehm kahdu wahrdinu teifdams atradu par derigu, lasitajeem jaw tagad preeſchā likt kahdus gabalinus no minetas grahmatinas, kas ir ar waj pret minetahm tehſehm.

Schwede lgs pagehr 2. tehsē preeſch ſemi- nara gimnaſijas kurſu. Labi jaw buhtu, kad waretu waj wehl augſtaku ſtahwolli ſafneigt. Labi buhtu, kad wifas mahtes un tehwı buhlu pīnigi ifſglihtoti behrnu audſinaſchanas ſinā. Kas kad par behrneem nebuhtu ſkolā, — un pee tabdeem ſtrahdat tā ifſglihtotam ſkolotajam tas buhtu paradiſes darbs un atneſtu neredsetus anglius. Bet waj tē tomehr nepalits Neulanda mahzitajam taifniba, kad winsch par ſkolotaja mahzibas ſtahwolli ſaka: „Nabaga behrns (turigu lauſchu behrni mas ſcho kahetu iſraeſſeſ) ar fuhru geuhtumu winsch pee tāhs po- ſchas paknapas mahzibas warejis tilt, kā ſemi- nari to paſneeds, un poknapa ta ween war buht; kas dſitaku mahzibu aismakſohs, un zi- tahdu, kas dſitaku mahzibu eeguiwuschi; nemſee tad wehl walſis ſkolotaja amatu, kad teem zili zeli dſihwē waſa!”

Schwede lgs sawā 3. un Wulff lgs sawā 5. tehsē runa pat lones pa-augstinaschanu. Teesa, skolotajam ir daudz schkehrschi, kas tam wina darba laukā lusiti un zentibū daudzreis laupa. „Bareni schkehrschi,” lä Neulanda mahz. saka — „bet kas mas jeb nemas atzkalami.” Schokārpa winsch ari min skolotaja knapo cendahschānu. Bet man bail, ka wirksam paliks taisniba tai wahrdinā, ko winsch tur peeplek flabt: „Ta eenahkschana gan nekahdā laikā leelisti newaitojees, jo skolas ir walstei tagad jaunieela nasta un garigas mantas pee leela pulsā nekad nestahwehs weenā zenā ar laizigahm.” Schwede lgs grib, lai skolotaju atswabingschanu no kara-deenesta tiltu atzelta. Neulanda mahzitajs schini finā saka: „Zik tahdu skolmeistarū naw, kas ne-eewehejot ne pa wisamfchi darba fvaru un atbildeschānu, kas teem weentreis jadod tam, kas pehz behrneemi prafa, skolotaja amata lauschahs eelschā, behgot no kara-deenesta jeb no kaulu lozischanas pee seimes darba, „tatſchu skolotaja amats tas weeglaki panahkamais, tilt pee weeglakas bſihwēs!” Ka tahdi gruhtuma behgli un weegluma melle-tasi, lai gan ihpafchi to godu nef mutē, naw vis tee wibti preelsch schi darba gruhta fvaro, apakšch kura daschs ar pat labalo gribeschānu pagurst — wai tas lahds brihnumis! Bet tas negods janef wifai tai lahtai.”

Bet Neulanda mahz. peeleek klah: „Un nekas newar to no ta atswabinat. Jo godajama kahda kahrtä pehz winas fwariga darba ir, jo laufsees tanî eelschâ ari tahdi, kas ne to darbu, bet to godn mellehs un valiks schai kahrtai par gahnelli. Basiks gan tâ: kâ tagad atswabinafchanas dohl no kara deenesta nederigi lauschahs skolotaja amata, tâ tas ari notiks, ja scho teesibu waretu pahrmaint ar lona kreetni paleelinafchanu. Ja schi pahrmainschana waretu notikt — man tur nekas nebuhtu preti. Bet ta teesiba kara deenesta leeta mums ir, lona kreetni paleelinafchana zaur schabs teesibas at-

